

Univerzitet u Sarajevu

University of Sarajevo

Studijski program:

Interdisciplinarni doktorski program iz
društvenih nauka: Globalne Studije

Centar za interdisciplinarne studije

Studijski program: Interdisciplinarni doktorski program iz društvenih nauka: Globalne Studije

IZDAVAČ:

Univerzitet u Sarajevu – Centar za interdisciplinarne studije, Zmaja od Bosne 8, Sarajevo

UREDNICI:

Centar za interdisciplinarne studije UNSA

Sarajevo, juli 2023. godine

Sadržaj

1. OPĆI DIO	5
1.1. Naziv programa	5
1.2. Tip programa	5
1.3. Nivo programa	5
1.4. Cilj studijskog programa	5
1.5. Nosilac programa	5
1.6. Naučna/umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program	5
1.7. Organizacija i trajanje studijskog programa.....	5
1.8. Visina školarine studijskog programa	6
1.9. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija	6
1.10. Jezik na kojem se izvodi studijski program.....	6
1.11. Seleksijski postupci za upis na studijski program.....	6
1.12. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa	6
1.13. Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa	6
1.14. Skala bodovanja i ocjenjivanja	7
1.15. Osiguranje kvaliteta	7
2. OPIS PROGRAMA	8
2.1. Ishodi učenja na nivou studijskog programa	8
2.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta.....	8
2.3. Struktura studija i uslovi upisa u sljedeći semestar	9
2.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa	10
2.5. Informacije o načinu završetka studija.....	10

Univerzitet u Sarajevu
University of Sarajevo

Studijski program:

Interdisciplinarni doktorski program iz
društvenih nauka: Globalne studije

Centar za interdisciplinarne studije

1. OPĆI DIO

1.1. Naziv programa

Interdisciplinarni doktorski program iz društvenih nauka: Globalne Studije

1.2. Tip programa

Akademski studijski program

1.3. Nivo programa

Doktorski studij, III ciklus studija

1.4. Cilj studijskog programa

Globalne studije je interdisciplinarno područje u nastajanju posvećeno razumijevanju globalnih kretanja kao višedimenzionalnog procesa sa ozbiljnim društvenim, kulturnim, političkim, ekološkim i ekonomskim posljedicama. Ovo područje zahtijeva interdisciplinarni, historijski pristup savremenim društvenim problemima. Također naglašava potrebu za istodobnim razumijevanjem problema u njihovom lokalnom, nacionalnom, regionalnom i globalnom (međunarodnom i transnacionalnom) kontekstu. Interdisciplinarni doktorski studij Globalne studije pruža jedinstven interdisciplinarni program za studente koji žele proučavati globalna pitanja kao što su sukobi, imigracija, ljudska prava, ekološka održivost, politička ekonomija, kultura i razvoj iz interdisciplinarne perspektive. Temeljni cilj interdisciplinarnog dokorskog programa Globalne studije jeste proširenje znanja studenata u području interdisciplinarnog istraživanja u društvenim naukama, razvijanje samostalnih istraživačkih sposobnosti studenata i stvaranje budućih istraživača sposobnih da vode interdisciplinarne istraživačke projekte u društvenim naukama. Nadalje, cilj interdisciplinarnog dokorskog programa je poticati kritičko razmišljanje kod polaznika te i osigurati preduvjete za uspješan i odgovoran naučni rad u skladu s najvišim naučnim, metodološkim i etičkim standardima. Ovaj studij, će u najboljoj mogućoj mjeri osposobiti studente za njihovu daljnju akademsku karijeru ili karijeru u vladinom ili nevladinom sektoru.

Interdisciplinarni doktorski program Globalne studije egzistira u okviru Centra za interdisciplinarnu studiju – Prof. dr. Zdravko Grebo (u daljem tekstu CIS) od 2019. godine. Od tada su upisane dvije generacije studenata, obzirom na opredjeljenje Vijeća dokorskog programa da se konkurs raspisuje svake druge godine. U ove dvije generacije su upisani vrhunski kandidati iz različitih oblasti društvenih nauka, a što je u skladu sa glavnim ciljem programa, koji jeste proširenje znanja studenata u području interdisciplinarnog istraživanja u društvenim naukama, razvijanje samostalnih istraživačkih sposobnosti studenata i stvaranje budućih istraživača sposobnih da vode interdisciplinarne istraživačke projekte u društvenim naukama. Nadalje, cilj interdisciplinarnog dokorskog programa je poticati kritičko razmišljanje kod polaznika te i osigurati preduvjete za uspješan i odgovoran naučni rad u skladu s najvišim naučnim, metodološkim i etičkim standardima. Da bi se postigli ti ciljevi, a u skladu sa Elabormom studija, u svaki semestar i u svaki predmet su uključeni i međunarodni predavači i stručnjaci, konkretno sa ciljem povezivanja univerzitetskih profesora u dijaspori, a porijeklom iz BiH. Ostajemo vjerni osnovnim principima na kojima počiva ovaj program, a to je da završetkom studija kandidati stiču stepen doktora nauka koji označava slijedeće kompetencije:

- superiorno poznavanje barem dva područja unutar društvenih nauka;
- sposobnost originalnog naučnog istraživanja;
- vrsno poznavanje literature i nerazjašnjenih problema iz područja disertacije,
- sposobnost osmišljavanja i provođenja naučno-istraživačkog projekta;
- objavljivanje rezultate istraživanja te prezentiranje tih rezultata drugim naučnicima;
- kritičnost u prvom redu prema vlastitom istraživanju, ali i radu drugih.

1.5. Nosilac programa

Nosilac studija je Centar za interdisciplinarnu studiju Univerziteta u Sarajevu.

1.6. Naučna/umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program

Doktorski program „Globalne studije“ prema fraskatiju pripada klasifikaciji 509, Ostale društvene nauke - Društvene nauke – interdisciplinarno .

1.7. Organizacija i trajanje studijskog programa

U skladu sa Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu doktorski program Globalne studije je organizovan u 6 semestara, odnosno tri godine.

1.8. Visina školarine studijskog programa

Visina školarine za doktorski program Globalne studije iznosi 18.000 KM, ili 6.000 KM za svaku akademsku godinu. Školarina se može plaćati u ratama svakog semestra.

1.9. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija

U skladu sa evropskim sistemom prenosa bodova ECTS, obim studijskog programa iznosi 180 ECTS, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru.

1.10. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava se izvodi na engleskom jeziku.

1.11. Seleksijski postupci za upis na studijski program

U skladu sa članom 22. Pravila studiranja za treći ciklus studija UNSA, na konkurs se mogu prijaviti kandidati koji su stekli diplomu drugog ciklusa studija, integrisanog studija, akademskog specijaliste i magistra nauka/umjetnosti prema predbolonjskom sistemu studiranja (minimalno 300 ECTS). Za interdisciplinarni doktorski program Globalne studije, zbog njegove naravi, ne postoji ograničenje naučne/umjetničke oblasti koju su kandidati prethodno završili.

Kriteriji za selekciju kandidata/kinja su sljedeći: akademski kvalitet (prosjeck ocjena tokom I i II ciklusa studija), aktivno znanje engleskog jezika i komunikativnost. Izbor kandidatkinja i kandidata vrši Vijeće studija na osnovu predatih aplikacija i traženih dokumenata (univerzitetska diploma, prepis ocjena, dokument koji potvrđuje aktivno znanje engleskog jezika, preporuke i pismo motivacije). Postoji i mogućnost posebnog razgovora sa kandidatima u užem izboru. Na osnovu rezultata postignutih na drugom ciklusu studija, integriranom studiju, specijalističkom ili postdiplomskom, na bazi relevantnih publikacija u međunarodnim časopisima sa dvostrukom recenzijom, te na bazi razgovora sa kandidatima, napraviti će se i objaviti rang lista prijavljenih i primljenih kandidata. Dodatno, vodit će se računa da se postigne uravnotežena zastupljenost kandidata s obzirom na stečene diplome iz različitih naučnih oblasti.

Također, u skladu sa Pravilima studiranja za treći ciklus studija UNSA, član 22. kandidatima koji su stekli titulu magistra nauka/umjetnosti prije uvođenja bolonjskog sistema trocikličnog studiranja ili titulu akademskog specijaliste, tj. upisuju doktorski studij sa 360 ECTS, priznaje se 60 studijskih bodova, i to kroz priznavanje izbornog predmeta i/ili izradu dijela projekta, odnosno radne verzije doktorata. Ovi kandidati, prema istom članu, plaćaju dvije trećine ukupne cijene studija.

1.12. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa

Student nakon položenih svih ispita predviđenih Nastavnim planom i programom i odbranom doktorske disertacije, ostvarivanjem ukupnog, predviđenog broja ECTS-a, po završetku studija, stiče akademski naziv doktor interdisciplinarnih društvenih nauka.

1.13. Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa

Prije elaboracije mogućnosti za zapošljavanje doktoranata ovog studija, ukratko će biti dat osvrt ciljnih skupina koje su identificirane kao primarno zainteresirane za ovaj studij:

1. Primarnu ciljnu skupinu kojoj je usmjeren Program čine studenti, a naročito studenti sa završenim II ciklusom na nekim od interdisciplinarnih studija koji su bili realizirani u CIS-u u proteklm godinama. Oni imaju potrebu za dodatnim obrazovanjem u okviru III ciklusa interdisciplinarnih programa.
2. Sekundarnu ciljnu skupinu čine zaposleni u međunarodnim vladinim i nevladinim agencijama, ambasadama, javnom i privatnom sektoru na pozicijama koje zahtijevaju visok nivo analitičnosti te širok spektar poznavanja različitih društvenih tema u ranoj i srednjoj fazi razvoja svoje karijere. Naime, identificirane organizacije imaju izraženu potrebu za dokvalifikacijom osoblja iz oblasti u kojoj obavljaju dužnost, a koje najčešće nisu oblasti za koje posjeduju odgovarajuća obrazovna zvanja. Tu su i zaposleni koji dolaze iz realnog sektora, a čine ih profesionalci na pozicijama srednjeg menadžmenta, kojima su potrebna dodatna ekspertna znanja i vještine iz oblasti kojima se bave. Dodatno, zaposleni profesionalci su zasićeni konvencionalnim obrazovnim sistemom i izazove traže u interdisciplinarnom pristupu i novim temama.

Vladavina prava, poštovanje ljudskih prava i demokratija, ekonomski rast i razvoj, održivost, uvažavanje kultura i raznolikosti su osnovni postulati na kojima se temelji svaka suvremena država. Proces pridruživanja Bosne i Hercegovine Evropskoj Uniji donosi sveobuhvatne promjene i reforme, te kao takav neophodno zahtijeva interdisciplinarni pristup, jer je samo tako moguće s jedne strane uobličiti, odnosno omogućiti preuzimanje i primjenu pravne stečevine Evropske unije u BiH, na način koji uvažava različitosti, te prati savremene razvojne trendove. Taj proces nesumnjivo treba stalnu podršku istraživača kako bi se rezultati tih istraživanja inkorporirali u tranzicijske i razvojne procese. Naime, stručnjaci koji razumiju interdisciplinarni metod naučno-istraživačkog rada usmjeren na potrebne integracije i sinteze između naučnih disciplina, te zajednički nastup prema naučnim i drugim dostupnim fondovima za podršku nauci i razvoju su neophodni za kreatora javnih politika te budućnost BH integracija. U tom smislu, doktoranti koji završe ovaj studij biće nezaobilazan resurs u smislu ljudskih potencijala u oblasti

politika istraživanja i analiza, interdisciplinarnog istraživačkog metoda koji je neizostavan uslov pripreme relevantnih javnih politika, te izvora novih ideja u funkciji korektivnog djelovanja. Stručnjaci koji su u mogućnosti da odgovore ovim izazovnim i širokim temama su upravo oni koje vidimo kao svršeničke Interdisciplinarnog doktorskog programa Globalne studije.

Tržište rada u vladinom i nevladinom sektoru, u međunarodnim organizacijama, te u diplomatsko-konzularnim predstavništvima će biti obogaćeno stručnjacima koji odlično poznaju aktualna društvena pitanja, posjeduju pronicljivost i analitičnost koju daje doktorski program, te prilagodljivost različitim društvenim kontekstima. U trenutku izrade Elaborata prema zvaničnim podacima Službe za zapošljavanje, agencije Posao.ba, te na brojnim drugim web stranicama se potražuju kadrovi koji bi zadovoljavali nakon završetka ovog doktorskog programa.

1.14. Skala bodovanja i ocjenjivanja

Svaki predmet ima odgovornu nastavnicu/ika, a u izvođenju nastave učestvuju i gostujuće profesorice i profesori sa UNSA ili sa priznatih svjetskih univerziteta, stručnjaci i visoko objavljivani autori u svojoj oblasti. Dio časova biće iskorišten za problemska izlaganja profesora/ice koji/a je voditelj/ica modula, kao i gostujućih inostranih i domaćih eksperata/tica. Pored toga, očekuje se aktivno učešće studenata/tica u raspravama o pojedinim aktualnim problemima. Ispit se polaže nakon odslušanih predavanja iz svakog pojedinog modula. Voditelj/ica modula je zadužen/a za obavljanje ispita i ocjenu drugih aktivnosti tokom predavanja. Pohađanje svih komponenti programa je obavezno.

Metodologija izvođenja nastave uključuje analizu naučnih članaka, diskusije, radionice, prezentacije, te je u potpunosti interaktivna. Svaka od ovih aktivnosti biće odgovarajuće vrednovana u toku semestra, a rad na prijedlogu teme doktorske disertacije koordiniran od strane mentora. U skladu sa Pravilima UNSA, doktorski rad se radi uz redovne konsultacije sa mentorom/icom te se javno brani. Ocjenjuje je komisija imenovana od strane Vijeća studija. Mentor/ica je član/ica Komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije.

U implementaciji studija primjenjuju se bolonjski standardi: mobilnost (studenata/ica, predavača/ica, istraživača/ica), ECTS, partnerstvo univerziteta (učešće inostranih predavača u realizaciji predmeta, rad na razvoju nastavnog plana i programa), te evropska dimenzija visokog obrazovanja.

1.15. Osiguranje kvaliteta

Osiguranje i interna kontrola kvaliteta rada visokoškolskih institucija i provođenja studijskih programa su adresirani Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Statutom Univerziteta u Sarajevu, i ostalim relevantnim pravnim aktima Univerziteta, nosilaca ovog studijskog programa. Više o uslovima za osiguranje kvaliteta u Centru za interdisciplinarnu studiju se nalazi u Dodatku 1.

Prema Evropskim standardima i smjernicama za unutrašnje osiguranje kvalitete na visokoobrazovnim ustanovama, na temelju kojih Univerzitet u Sarajevu utvrđuje postupke unapređenja i upravljanja kvalitetom, Centar je obavezan sastaviti plan postupka osiguranja kvalitete studijskog programa. Kvalitet i uspješnost doktorskog studija prati se na nivou cjelokupnog studija i u nadležnosti je Vijeća Centra i Vijeća doktorskog studija. Kontinuirano se vrši evaluiranje izvođenja nastave prema proceduri koja se sprovodi na sva tri ciklusa studija.

Tokom realizacije doktorskog studija planirani su sljedeći alati za osiguranje i unapređenje kvaliteta:

- evaluacija sadržaja, načina provođenja programa,
- evaluacija nastavnika od strane studenata,
- evaluacija izvedbenog plana i programa od strane participirajućih nastavnika,
- razmatranje uspješnosti i kritičnih elemenata nakon završene prve generacije studijskog programa,
- analiza uspješnosti završavanja studija.

Cilj evaluacije nastave i nastavnika od strane studenata je dobiti uvid u kvalitetu nastave i rada svakog pojedinog nastavnika te na temelju dobivenih ocjena odrediti mjere za unapređenje i poboljšanje te kvalitete. Studentska evaluacija nastave i nastavnika provodi se kao anketa najmanje jednom godišnje ili po završetku semestra u skladu sa Zakonom i Statutom Univerziteta.

Informiranje javnosti o studijskom programu koji se nudi (nastavni plan i program, ishodi učenja...) posebno kroz:

- Objavljivanje studijskog programa
- Javnost ispita i javnost odbrane: doktorskih seminarskih radova, projekta doktorske disertacije, radne verzije doktorske disertacije
- Javna odbrana doktorske disertacije

2. OPIS PROGRAMA

2.1. Ishodi učenja na nivou studijskog programa

Osnovni cilj samog studija jeste da pripremi doktorante za samostalno vođenje naučnoistraživačkih projekata, te daljnje naučno i akademsko napredovanje u polju globalnih studija. Nadalje, očekuje se da će doktoranti nakon postizanja doktorskog stupnja moći nastaviti naučno usavršavanje u zemlji i inostranstvu kroz postdoktorske studije (stipendije u okviru programa koje finansira EU, Fulbrightove stipendije, DAAD stipendije, i sl.)

Pojedinačni ishodi učenja se ogledaju u slijedećem:

Znanje: Razumijevanje teorije globalizacije kroz pitanja geopolitike, ekonomije i prava, odnosno pravde. Razumijevanje i interpretacija teorijskih koncepata u širokom području društvenih nauka.

Vještine: Prepoznavanje promjena u društvu i kritička analiza, te interpretacija savremenih međunarodnih odnosa, problema i izazova. Samostalno korištenje metodologije naučnih istraživanja, te razvijanje analitičkih sposobnosti na području procjene globalnih trendova.

Kompetencije: Stjecanje perspektive o globalnim izazovima i njihovom uticaju na život jedinke, životnu sredinu, ekonomska kretanja, pravdu, institucije, tehnologiju i sve ostale sfere savremenog svijeta. Planiranje i anticipiranje uticaja globalnih kretanja na razini države i organizacije. Sposobnost formuliranja, provođenja i prezentiranja kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja.

2.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta

U tabelama je prikazan popis predmeta sa ECTS opterećenjem i fondom sati.

Tabela 1. „Popis obaveznih i izbornih predmeta“

Semestar	Nastavni modul	Sati	ECTS	Status modula	Odgovorni nastavnik/ca
Prvi	Metodologija istraživačkog rada	35	10	Obavezan	Prof. dr. Selma Kadić-Maglajić Prof. dr. Melika Husić-Mehmedović
Prvi	Globalni poredak i savremene društvene teorije	35	10	Obavezan	Prof. dr. Damir Kapidžić Prof. dr. Dino Abazović
Prvi	Globalna pravda	35	10	Obavezan	Prof. dr. Midhat Izmirlija Prof. dr. Asim Mujkić
Ukupno prvi semestar		105	30		
Drugi	Istraživačke metode u društvenim naukama	35	10	Obavezan	Prof. dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić Prof. dr. Dženana Husremović
Drugi	Ekonomija i globalizacija	35	10	Obavezan	Prof. dr. Adnan Efendić
Drugi	Izborni predmet	35	10	izborni	
Ukupno drugi semestar		105	30		
Treći	Izrada projekta doktorske disertacije		15	rad na disertaciji	
Treći	Prijava projekta doktorske disertacije		15	rad na disertaciji	
Ukupno treći semestar		200	30		
Četvrti	Izrada doktorske disertacije		15	rad na disertaciji	
Četvrti	Obrana projekta doktorske disertacije		15		
Ukupno četvrti semestar		200	30		
Peti	Izrada radne verzije doktorske disertacije	200	30		
Šesti	Izrada i odbrana doktorske disertacije	200	30	rad na disertaciji	
UKUPNO			180		

Tabela 2. „Lista izbornih predmeta“

Semestar	Nastavni modul	Sati	ECTS	Status modula	Odgovorni nastavnik/ca
Drugi	Društveni algoritam: tehnologija, mediji, politika	35	10	izborni	Prof. dr. Mario Hibert
Drugi	Religija u globalnom društvu	35	10	izborni	Prof. dr. Dino Abazović
Drugi	Rod i globalizacija	35	10	izborni	Prof. dr. Jasna Bakšić Muftić
Drugi	Globalne kulture	35	10	izborni	Prof. dr. Ksenija Kondali
Drugi	Geopolitika*	35	10	izborni	Prof. dr. Nerzuk Ćurak

Tabela 3. „Lista radionica“

Semestar	Nastavni modul	Sati	Status modula	Odgovorni nastavnik/ca
	Komunikacija i prezentacija	3	radionica	Prof. Melika Husić-Mehmedović
	Akademsko pisanje	3	radionica	Prof. dr. Selma Kadić-Maglajlić
	Istraživačka etika	3	radionica	Prof. dr. Hariz Halilović
	Tematske radionice	3	radionica	Prof. Midhat Izmirlija

2.3. Struktura studija i uslovi upisa u sljedeći semestar

U skladu sa Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu, struktura doktorskog programa Globalne studije je napravljena kako slijedi:

- Prvi semestar – Tri obavezna predmeta, ukupno 30 ECTS i 105 sati kontakt nastave
- Drugi semestar – Dva obavezna predmeta i jedan izborni predmet sa ponuđene liste, ukupno 30 ECTS i 105 sati kontakt nastave
- Treći semestar – Izrada i prijava projekta doktorske disertacije, ukupno 200 sati i 30 ECTS
- Četvrti semestar – Izrada i odbrana projekta doktorske disertacije, ukupno 200 sati i 30 ECTS
- Peti semestar – Izrada radne verzije doktorske disertacije, ukupno 200 sati i 30 ECTS
- Šesti semestar – Izrada i odbrana finalne verzije doktorske disertacije, ukupno 200 sati i 30 ECTS.

Polaznici interdisciplinarnog doktorskog programa slušaju i polažu ukupno pet obaveznih predmeta, koji su utemeljeni u tri osnovne oblasti društvenih nauka te metodologiji naučno-istraživačkog rada, a vodeći računa o tome da je i svaki predmet interdisciplinarni u svojoj naravi. Ovo su ključna pitanja koja se izučavaju u globalnom kontekstu, sa aktuelnim problemima koje moderno okruženje sa sobom nosi. Polaznici kreću od metodologije naučno istraživačkog rada, te nastavljaju sa dva predmeta: prvi je utemeljen na globalnom poretku, drugi na pitanjima prava i pravde. Obavezni predmet je i Istraživačke metode u društvenim naukama, koji će biti neophodan kandidatima da u smislu različitih kvantitativnih i kvalitativnih istraživačkih metoda razumiju naučna istraživanja i metodologiju NIR-a a i kao predušlov za razumijevanje posljednjeg obaveznog predmeta utemeljenog na ekonomiju u globalizaciji.

Pored obaveznih, polaznici biraju i jedan izborni predmet sa ponuđene liste, koji studentima nude užu specijalizaciju, zavisno od individualnih interesa. Zbog specifičnosti interdisciplinarnog studija, i kandidati dolaze sa različitim predznanjima i interesovanjima, neophodno im je ponuditi širu mogućnost za dalje usmjeravanje. Lista izbornih predmeta je kreirana na način da omogući polaznicima da samostalno, s razumijevanjem i kritički prate relevantnu naučnu literaturu, te da ovladavaju vještinama prepoznavanja i proučavanja naučnih problema. Na listi izbornih predmeta se nalaze predmeti koji tretiraju različita pitanja, od pitanja roda i rodni politika, kulture, religije, tehnologije, te geopolitike. Da bi studenti imali individualizirani pristup u izboru izbornog predmeta na koji će se vjerovatno fokusirati i njihova disertacija, za manje od 5 studenata izvodi se konsultativna nastava na izbornim predmetima i to u trećini planiranog fonda sati (10 sati).

Polaznici su obavezni nakon svake godine, prezentirati svoj progres na PhD danima, koji su uobičajno organizirani u junu. Konačno, program je obogaćen dodatnim radionicama koje imaju za cilj dodatno obogatiti naučno-istraživačke vještine kandidata i otvoriti mogućnost za nove ideje za istraživanje u doktorskoj disertaciji.

Radionice će ponuditi mogućnost studentima da i sami kreiraju sadržaj, u zavisnosti od njihovih potreba, a uloga nastavnika je da bude facilitator. Ove radionice će biti otvorene za javnost, tj. u vidu kratkih seminara će se ponuditi doktorantima sa drugih organizacionih jedinica ili univerziteta u regionu, ili naprednim master studentima. To će dovesti do vidljivosti i prepoznatljivosti ovog dokorskog programa u društvu. Obzirom da radionice nemaju status predmeta, moguće je i obogatiti njihovu ponudu sa svakom novom generacijom.

2.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa

Predložena struktura i organizacija interdisciplinarnog dokorskog programa iz Globalnih studija se temelji na ECTS sistemu bodovanja te kao takav omogućava mobilnosti studenata u domaćem i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja. Naime, mobilnost studenata je inkorporirana u sam program na slijedeći način:

- a) Doktorantima je omogućeno upisivanje izbornih predmeta (II semestar) sa bilo kojeg drugog dokorskog programa koji se izvodi na UNSA pod uvjetom da pohađanje takvog predmeta doprinosi izradi projekta doktorske disertacije (potrebno odobrenje voditelja dokorskog programa),
- b) Doktorantima je omogućeno upisivanje izbornih predmeta (II semestar) sa bilo kojeg akreditovanog dokorskog programa koji se izvodi na međunarodno priznatim univerzitetima u svijetu pod uvjetom da pohađanje takvog predmeta doprinosi izradi projekta doktorske disertacije (potrebno odobrenje voditelja dokorskog programa),
- c) Interdisciplinarni dokorski studij iz Globalnih studija predstavlja sadržajno raznoliku ponudu predmeta koje ovaj program nudi studentima drugih dokorskih programa koji se izvode na drugim organizacionim jedinicama UNSA.

Predložena struktura i organizacija interdisciplinarnog dokorskog programa Globalne studije podstiče mobilnost nastavnika u domaćem i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja na način da omogućuje uključivanje nastavnika sa svih organizacionih jedinica UNSA u nastavni proces kao i nastavnika iz inostranstva iz sadržaja obuhvaćenih ovim programom. Dodatno, predložena struktura i organizacija dokorskog programa omogućuje suradnju s drugim srodnim dokorskim studijima. To se prvenstveno odnosi na kreiranje zajedničkih predmeta i suradnju u naučno-istraživačkim projektima na koje se ovaj dokorski program oslanja. Ovdje je bitno naglasiti da Centar za interdisciplinarnu studiju ima visoko razvijenu suradnju sa mrežom različitih partnera, tako da i na ovom programu će biti nastavnici iz regiona (Univerzitet u Ljubljani, Univerzitet u Zagrebu, Univerzitet u Novom Sadu i drugi), kao i nastavnici sa svjetskih univerziteta npr. Copenhagen Business School, Melbourne University, Boston University i drugi. Imajući u vidu navedeno, kao i vodeći se strukturom i organizacijom ovog dokorskog programa postoje stvarne mogućnosti da ovakav studij postane okosnica jačeg povezivanja UNSA sa svijetom.

Ne treba zaboraviti da kroz obrazovanje doktoranata koji će steći naučni stepen doktora interdisciplinarnih nauka iz područja Globalne studije ostvaruju se potrebni preduvjeti za daljnji razvoj interdisciplinarnosti u okviru nastavnih i naučnih institucija u BiH, kao i drugih javnih i privatnih ustanova, odnosno organizacija izvan visokoškolskog sistema kojima je neophodan interdisciplinarni pogled na određene probleme. Upravo zato, moguće je očekivati da različite međunarodne organizacije, kao i nevladin sektor koji djeluje u BiH će omogućiti brojne prilike za zapošljavanje svršenim doktorantima Globalnih studija. Istovremeno, otvorene su i mogućnosti zapošljavanja u brojnim javnim institucijama u BiH kao i izvan BiH, a koje se bave integracijskim procesima i procesima proširenja EU.

2.5. Informacije o načinu završetka studija

U skladu sa Pravilima UNSA, dokorski rad se radi uz redovne konsultacije sa mentorom/icom, te se javno brani. Ocjenjuje ga komisija imenovana od strane Vijeća studija i potvrđena na Senatu UNSA. Mentor/ica je član/ica Komisije za ocjenu i odbranu dokorske disertacije.